

Predmet C-365/23 [Arce]ⁱ

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

9. lipnja 2023.

Sud koji je uputio zahtjev:

Augstākā tiesa (Senāts) (Latvija)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

7. lipnja 2023.

Žalitelj u kasacijskom postupku i tužitelj u prvostupanjskom postupku:

SIA A

Druge stranke u kasacijskom postupku i tuženici u prvostupanjskom postupku:

C

D

E

[omissis]

Civillietu departaments (Građanski odjel)

Latvijas Republikas Senāts (Vrhovni sud Republike Latvije)

ODLUKA

U Rigi 7. lipnja 2023.

Senāts (Vrhovni sud) [omissis] [sastav suda koji upućuje zahtjev]

razmotrio je u okviru pisanog postupka mogućnost upućivanja zahtjeva za prethodnu odluku Sudu Europske unije u građanskom predmetu u kojem se ispituje tužba koju je društvo SIA A podnijelo protiv fizičkih osoba C, D i E te kojom ono zahtijeva isplatu naknade predviđene ugovorom o pružanju usluga

ⁱ Naziv ovog predmeta je izmišljen. On ne odgovara stvarnom imenu nijedne stranke u postupku.

potpore razvoju i karijeri u određenom sportu, i u kojem je pokrenut kasacijski postupak povodom žalbe u kasacijskom postupku koju je društvo SIA A podnijelo protiv presude Rīgas apgabaltiese (Okružni sud u Rigi, Latvija) od 22. siječnja 2021.

Predmet i relevantne činjenice u glavnom postupku

- 1 Društvo SIA A, s jedne strane, te osoba C i njezini roditelji, osobe D i E, s druge strane, sklopili su 14. siječnja 2009. ugovor o pružanju usluga potpore razvoju i karijeri u određenom sportu (u daljnjem tekstu: ugovor) s ciljem postizanja željenog rezultata, odnosno osiguravanja uspješne karijere osobe C kao profesionalnog sportaša. Ugovor je sklopljen na razdoblje od 15 godina, odnosno do 14. siječnja 2024. U ugovoru je navedeno da će društvo SIA A mladom sportašu pružati različite usluge (osposobljavanje i trening, sportska medicina i psihologija, mjere podrške karijeri (razvoj, primjena i pridržavanje plana karijere, sklapanje ugovorâ između sportaša i sportskih klubova), marketing, pravne usluge, računovodstvo) za koje sportaš treba plaćati naknadu u iznosu od 10 % svojih dohodaka tijekom trajanja ugovora.

Na datum sklapanja ugovora osoba C imala je 17 godina i nije imala status profesionalnog sportaša.

- 2 Društvo SIA A podnijelo je 29. lipnja 2020. tužbu protiv osoba C, D i E kako bi ishodilo isplatu naknade navedene u ugovoru. U tužbi je navedeno sljedeće:

[2.1.] Tužitelj je trgovačko društvo osnovano s ciljem razvoja određenog sporta i igračâ tog sporta u Latviji. Kako bi postigao taj cilj, tužitelj je sportašima nudio kombinirane usluge za razvoj njihovih profesionalnih sposobnosti i njihove karijere te je u tu svrhu s njima sklapao ugovore kojima se predviđala obveza budućeg plaćanja ako budu zarađivali barem 1500 eura mjesečno.

[2.2.] U okviru izvršavanja ugovora, tužitelj je osobi C tijekom 2009. i 2010. pružao usluge potpore razvoju i karijeri koje su navedene u prilogu ugovoru. Osoba C koristila se samo dijelom ponuđenih usluga, među ostalim, ali ne isključivo, pojedinačnim i momčadskim treninzima pod vodstvom visokokvalificiranih stručnjaka. Tužitelj je morao, da bi pružio uslugu, uložiti financijska sredstva, dok se osoba C na temelju ugovorne odredbe 6.1. obvezala plaćati tužitelju naknadu u iznosu od 10 %, uvećanom za porez na dodanu vrijednost koji se primjenjuje u Latviji, od svakog pojedinog neto dohotka ostvarenog od aktivnosti povezanih s bavljenjem sportom o kojem je riječ, oglašavanjem, marketingom i pojavljivanjem u medijima.

[2.3.] Tužitelj je ispunio svoje obveze na temelju tog ugovora, dok su tuženici povrijedili ugovorne odredbe i nisu platili naknadu za pružene usluge utvrđenu ugovorom. Budući da dohoci osobe C koje je ona ostvarila od ugovora sklopljenih sa sportskim klubovima u sportu o kojem je riječ iznose 16 637 779,90 eura, tuženici trebaju tužitelju isplatiti 10 % iznosâ sklopljenih ugovora, što je u konačnici ukupno 1 663 777,99 eura.

- 3 Prvostupanjski i žalbeni sud odbili su njegove zahtjeve.

Tužitelj je podnio žalbu u kasacijskom postupku. Kako bi pobijao presudu žalbenog suda koji je odbio njegovu žalbu jer je smatrao da ugovor nije bio u skladu s pravnim pravilima o zaštiti prava potrošača, [tužitelj, sada] žalitelj u kasacijskom postupku, tvrdi da je riječ o ugovoru za „perspektivne” sportaše, vrsti ugovora na koje se, prema njegovu mišljenju, ne primjenjuju pravna pravila o zaštiti prava potrošača. U žalbi u kasacijskom postupku također se navodi da je Sudu potrebno uputiti zahtjev za prethodnu odluku u pogledu dvosmislenih pitanja o tumačenju prava Unije o kojima ovisi rješavanje predmeta.

Relevantne odredbe nacionalnog prava i prava Unije

- 4 Propisi Europske unije:

Povelja Europske unije o temeljnim pravima: članak 17. stavak 1. i članak 24. stavak 2.

Direktiva Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim [odredbama] u potrošačkim ugovorima (u daljnjem tekstu: Direktiva 93/13): članak 1. stavak 1., članak 2. točke (b) i (c), članak 4. stavak 2., članak 3. stavak 1., članak 5., članak 6. stavak 1., članak 8. i članak 8.a

- 5 Relevantne odredbe latvijskog prava:

[5.1.] Civillikums (Građanski zakonik, <https://likumi.lv/ta/id/225418-civillikums>):

186. Roditelji zajedno zastupaju svoju djecu u osobnim i imovinskim odnosima (zajedničko zastupanje). [...]

223. Otac i majka prirodni su skrbnici svoje maloljetne djece na temelju njihova prava na skrb.

293. U pitanjima koja se odnose na maloljetnika i njegove interese, skrbnik može sklapati sve vrste ugovora te prihvaćati i izvršavati plaćanja. Svi ti akti obvezujući su za maloljetnika pod uvjetom da je skrbnik postupao u dobroj vjeri i da je djelovao u granicama dobrog financijskog upravljanja, pri čemu nisu obvezujući za maloljetnika, ako nema posebnih okolnosti, nakon što on postane punoljetan.

1408. Maloljetnici nemaju pravnu sposobnost.

[5.2.] Patērētāju tiesību aizsardzības likums [Zakon o zaštiti prava potrošača] (u verziji na snazi u trenutku sklapanja ugovora; trenutna i povijesna verzija dostupne su na <https://likumi.lv/doc.php?id=23309>):

Članak 1. Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu

„Za potrebe ovog zakona primjenjuju se sljedeće definicije: [...]

3) potrošač: svaka fizička osoba koja izrazi želju za kupnjom, kupi ili može kupiti ili upotrebljavati robu ili usluge u svrhu koja nije povezana s njezinom gospodarskom ili profesionalnom djelatnosti.

4) pružatelj usluga: svaka osoba koja u okviru svoje gospodarske ili profesionalne djelatnosti pruža uslugu potrošaču; [...]

Članak 6. Nepoštene ugovorne odredbe [...]

(2) Ugovorne odredbe trebaju biti jasno i razumljivo sastavljene.

(3) Ugovorne odredbe o kojima se nisu vodili pregovori između ugovornih strana smatraju se nepoštenima ako u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, na štetu potrošača prouzroče znatniju neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, proizašlih iz ugovora. [...]

(8) Nepoštene odredbe u ugovoru koji je proizvođač, prodavatelj ili pružatelj usluga sklopio s potrošačem ništave su od trenutka sklapanja ugovora, ali je ugovor i dalje valjan ako je u stanju nastaviti važiti i bez tih nepoštenih odredbi. [...]

[5.3.] Zakon o zaštiti prava potrošača (u verziji koja je stupila na snagu 1. srpnja 2014.):

Članak 6. Nepoštene ugovorne odredbe [...]

(2²) Odredbe ovog članka ne primjenjuju se na ugovorne odredbe kojima se definira predmet ugovora ili koje se odnose na primjerenost cijene ili naknade, s jedne strane, i robe ili usluge, s druge strane, pod uvjetom da su potonje odredbe jasno i razumljivo sastavljene. [...]

Razlozi zbog kojih sud koji upućuje zahtjev dvoji o primjeni i tumačenju prava Unije

6 Sud je u nekoliko predmeta tumačio pojam „potrošač”, ali se u njegovoj sudskoj praksi do sada nije razmatrala primjenjivost pravnih pravila o zaštiti prava potrošača u području sporta.

7 Senāts (Vrhovni sud) smatra da valja uzeti u obzir sljedeća razmatranja.

[7.1.] U Komisijinoj Bijeloj knjizi o sportu utvrđuje se da se na sportske aktivnosti primjenjuje zakonodavstvo Unije. Zakonodavstvo u području tržišnog natjecanja i odredbe o unutarnjem tržištu primjenjuju se na sport ako on predstavlja gospodarsku djelatnost. Sport je podložan i drugim važnim aspektima zakonodavstva Unije, poput zabrane diskriminacije na temelju nacionalnosti, odredbi o građanstvu Unije i ravnopravnosti muškaraca i žena pri zapošljavanju. Istodobno, sport ima određena posebna obilježja, koja se često nazivaju „specifičnost sporta”. U skladu s ustaljenom sudskom praksom, specifičnost

sporta i dalje se priznaje, ali se ne može tumačiti na način da se njome opravdava opće odstupanje od primjene zakonodavstva Unije (vidjeti Komisijinu Bijelu knjigu o sportu od 11. srpnja 2007., COM (2007) 391, t. 4.1.).

[7.2.] Prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda, uzimajući u obzir ciljeve Unije, sport je uređen pravom Unije samo ako predstavlja gospodarsku djelatnost (vidjeti presudu Suda od 25. travnja 2013., *Asociația Accept*, C-81/12, EU:C:2013:275, t. 45. i navedenu sudsku praksu). S obzirom na prethodno navedeno, Sud je primjerice ocijenio usklađenost sa slobodnim kretanjem radnika unutar Europske unije obveze sportaša iz kategorije „perspektivnih” igrača da s klubom koji ga je osposobio potpiše svoj prvi profesionalni ugovor i obveze plaćanja naknade koja se nalaže tom sportašu zbog povrede te obveze (vidjeti presudu Suda od 16. ožujka 2010., *Olympique Lyonnais*, C-325/08, EU:C:2010:143, osobito t. 26.), kao i druga pitanja u području sporta (vidjeti presudu Suda od 25. travnja 2013., *Asociația Accept*, C-81/12, EU:C:2013:275, osobito t. 45. i presudu Suda od 18. lipnja 2006., *Meca-Medina i Majcen/Komisija*, C-519/04 P, EU:C:2006:492, osobito t. 42. te predmet *Royal Antwerp Football Club*, C-680/21, trenutačno u tijeku).

S obzirom na prethodno navedenu sudsku praksu Suda u području sportskog prava i uzimajući u obzir da ne postoji nijedno posebno pravno pravilo o tome da se iz područja primjene Direktive 93/13 isključuju ugovori sklopljeni u području sporta koji se, na temelju odredbi navedene direktive, mogu kvalificirati kao ugovori između prodavatelja robe ili pružatelja usluga i potrošača, Senāts (Vrhovni sud) smatra da nema razloga za vjerovanje da se odredbe te direktive ne primjenjuju na ugovor koji je sportski klub, u okviru svojih gospodarskih djelatnosti, sklopio s mladim sportašem koji još nije započeo svoju karijeru profesionalnog sportaša. Činjenica da u praksi u području sporta postoje određeni primjeri u kojima slični ugovori nisu obuhvaćeni pravnim pravilima o zaštiti prava potrošača ne može biti osnova za to da se potrošačima uskrati zaštita koja proizlazi iz prava Unije.

U ovom predmetu nije sporno da mladi sportaš u trenutku sklapanja ugovora još nije započeo svoju profesionalnu karijeru, odnosno još nije sklopio ugovor ni s jednim sportskim klubom u sportu o kojem je riječ.

[7.3.] U odnosu na činjenicu da je osoba koja je kao potrošač sklopila ugovor o pružanju usluga naknadno postala profesionalni sportaš također treba iznijeti dodatna pojašnjenja. Senāts (Vrhovni sud) smatra da se ovaj predmet znatno razlikuje od slučajeva na koje se odnosi sudska praksa Suda u pogledu primjene pravnih pravila o utvrđivanju sudske nadležnosti (vidjeti presude Suda od 10. prosinca 2020., *Personal Exchange International*, C-774/19, EU:C:2020:1015, t. 40. i 41. te od 25. siječnja 2018., *Schrems*, C-498/16, EU:C:2018:37, t. 31., 38. i 39.). Prema njegovu mišljenju, kad je riječ o području primjene prava potrošača, nije relevantna okolnost da je aktivnost mladog sportaša u području koje je predmet ugovora naknadno postala u bitnome profesionalna te se primatelju usluge na temelju same te okolnosti ne može uskratiti njegovo pravo na to da se poziva na svojstvo „potrošača”.

[7.4.] Jasna je i potreba za upućivanje prethodnih pitanja o tome jesu li zahtjevi u pogledu zaštite potrošača koji se predviđaju Direktivom 93/13 primjenjivi na tu vrstu ugovora između mladih sportaša i sportskih klubova, s obzirom na razlike koje postoje u sudskoj praksi država članica Unije.

Prema informacijama kojima raspolaže Senāts (Vrhovni sud), Cour d'appel de Paris (Žalbeni sud u Parizu, Francuska) presudom od 23. svibnja 2019. odlučio je da je košarkaš, koji je kao budući igrač sklopio ugovor o pružanju usluga sa sportskom agencijom, na temelju kojeg se agencija obvezala da će u sportaševo ime pregovarati sa sportskim klubovima o sklapanju ugovora s njim, a košarkaš se u zamjenu za to obvezao da će agenciji plaćati određeni iznos koji odgovara dijelu iznosa ugovora sklopljenih na temelju navedene suradnje, djelovao kao potrošač, a ne kao profesionalni sportaš (Cour d'appel de Paris (Žalbeni sud u Parizu), 2. 23. svibnja 2019., br. 16/02277). U presudi od 7. studenoga 2002. Oberlandesgericht München (Visoki zemaljski sud u Münchenu, Njemačka) pak je smatrao, u okviru spora između mladog tenisača i sportske agencije koji je proizašao iz sličnog ugovora o pružanju usluga sklopljenog između stranaka u tom predmetu, da na navedeni pravni odnos ne treba primjenjivati pravna pravila o zaštiti potrošača ([Oberlandesgericht] München (Visoki zemaljski sud u Münchenu), 7. studenoga 2002. – 19 U 3238/02).

S obzirom na prethodno navedeno, odgovor na prethodna pitanja upućena u ovom predmetu osobito je važan kako bi se zajamčilo ujednačeno tumačenje prava Unije (vidjeti presudu Suda od 6. listopada 2021., Consorzio Italian Management i Catania Multiservizi, C-561/19, EU:C:2021:799, t. 49.).

- 8 U ovom je predmetu žalbeni sud smatrao da je nepoštena ugovorna odredba na temelju koje je mladi sportaš trebao plaćati naknadu u iznosu od 10 % svojih dohodaka tijekom trajanja ugovora (15 godina).

Senāts (Vrhovni sud) ističe da je naknada o kojoj je riječ zapravo glavna protučinidba koju pružatelj usluga očekuje od primatelja usluga.

Kako bi se odredilo koji su propisi prava Unije primjenjivi na to pitanje, valja utvrditi sadržava li navedena ugovorna odredba definiciju glavnog predmeta ugovora ili se odnosi na primjerenost cijene i naknade, s jedne strane, i usluga, s druge strane, u smislu članka 4. stavka 2. Direktive 93/13.

Senāts (Vrhovni sud) skreće pozornost na činjenicu da je članak 6. stavak 2² Zakona o zaštiti prava potrošača, kojim se navedena odredba Direktive 93/13 prenosi u nacionalni pravni poredak, stupio na snagu nakon sklapanja ugovora.

[8.1.] Ako navedena ugovorna odredba sadržava definiciju glavnog predmeta ugovora ili se odnosi na primjerenost cijene i naknade, s jedne strane, i usluga, s druge strane, Senāts (Vrhovni sud) želi provjeriti treba li smatrati da ta ugovorna odredba nije sročena jasno i razumljivo u smislu članka 5. Direktive 93/13 i da na štetu potrošača uzrokuje znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka, proizašlih iz ugovora, u smislu članka 3. stavka 1. Direktive 93/13.

U tom se pogledu postavlja dodatno pitanje koje proizlazi iz presude Olympique Lyonnais, u kojoj je Sud odlučio da se „perspektivnom” igraču koji nakon završetka razdoblja osposobljavanja potpiše ugovor kao profesionalni igrač s klubom iz druge države članice može naložiti plaćanje naknade čiji iznos nije povezan sa stvarnim troškovima osposobljavanja (vidjeti presudu od 16. ožujka 2010., Olympique Lyonnais, C-325/08, EU:C:2010:14, t. 50.). Protivi li se zahtjevima iz članka 6. stavka 1. Direktive 93/13 odluka nacionalnog suda da iznos čije se plaćanje pružatelju usluga može zahtijevati od potrošača smanji na iznos stvarnih troškova koje je taj pružatelj snosio u okviru pružanja usluga potrošaču na temelju ugovora? Čini se da treba uzeti u obzir i sudsku praksu Suda prema kojoj bi, kada bi nacionalni sud mogao izmijeniti sadržaj nepoštenih odredbi u takvom ugovoru, takva mogućnost mogla naštetiti ostvarenju dugoročnog cilja postavljenog člankom 7. Direktive 93/13 (vidjeti presudu Suda od 27. siječnja 2021., Dexia Nederland, C-229/19 i C-289/19, EU:C:2021:68, t. 64.).

[8.2.] Ako navedena ugovorna odredba sadržava definiciju glavnog predmeta ugovora ili se odnosi na primjerenost cijene i naknade, s jedne strane, i usluga, s druge strane, Senāts (Vrhovni sud) usto želi provjeriti može li sud, u slučaju da smatra da je iznos naknade očito neproporcionalan u odnosu na doprinos pružatelja usluga, ipak proglasiti tu ugovornu odredbu nepoštenom na temelju nacionalnog prava.

U tom se pogledu postavlja drugo pitanje povezano s člankom 8.a Direktive 93/13. Konkretno, ograničava li se na neki način nadležnost sudova činjenicom da je Latvija obavijestila Europsku komisiju o tome da se njezinim propisima ne prekoračuju odredbe minimalnih pravnih pravila utvrđenih tom direktivom? Informacije koje je Europska komisija objavila u pogledu obavijesti koje su države članice dostavile u skladu s člankom 8.a Direktive pokazuju da su države članice izjavile da u njihovu nacionalnom pravu nisu uspostavljena pravna pravila kojima se prekoračuju minimalna pravna pravila utvrđena Direktivom, ili su primjerice izjavile da se u njihovu nacionalnom pravu utvrđuje popis ugovornih odredbi koje se u svim okolnostima smatraju nepoštenima ili popis odredbi koje treba smatrati nepoštenima osim ako se ne dokaže suprotno, ili su pak izjavile da je u nacionalnom pravu predviđeno (protivno odredbama članka 4. stavka 2. Direktive 93/13) da se procjena nepoštenosti odredbi proširuje na jasno i razumljivo sastavljene odredbe. To je u skladu sa zahtjevom utvrđenim u članku 8.a Direktive 93/13, prema kojem Europsku komisiju posebno treba obavijestiti o odredbama koje se odnose na procjenu ugovornih odredbi ili o popisima ugovornih odredbi. Popis ne sadržava informacije o tome je li neka država članica proširila definiciju pojma „potrošač”, pa čak ni obavijest Italije u tom smislu, unatoč tome što se čini da je talijanski sud proširio područje primjene zaštite predviđene Direktivom na subjekte koji nisu fizičke osobe (vidjeti presudu Suda od 2. travnja 2020., Condominio di Milano, via Meda, C-329/19, EU:C:2020:263, t. 35.). Prema mišljenju Senātsa (Vrhovni sud), prethodno navedeno pokazuje da obavijesti država članica objavljene na temelju članka 8.a

nisu nužno odlučujuće u svrhu utvrđivanja je li država članica proširila definiciju pojma „potrošač”.

- 9 U sudskoj praksi Suda koja se odnosi na primjenu odredbi Direktive 93/13 do sada se nije razmotrilo pitanje kako treba ocijeniti činjenicu da je potrošač bio maloljetan u trenutku sklapanja ugovora. Maloljetnici općenito nemaju pravnu sposobnost za sklapanje ugovorâ (u skladu sa zakonskim odredbama, sklapanje pravnih poslova dopušta im se samo u iznimnim slučajevima, primjerice u okviru otuđenja imovine kojom mogu slobodno raspolagati ili, u slučajevima predviđenima zakonom, u radnim odnosima). Stoga valja ispitati relevantnost činjenice da ugovor koji su roditelji maloljetnog potrošača sklopili u njegovo ime s pružateljem usluga ima znatne i trajne posljedice na financijski položaj maloljetnika, a time i na njegovo pravo vlasništva (u slučaju takvog ugovora, praktički tijekom čitavog trajanja njegove moguće profesionalne karijere).

[9.1.] Senāts (Vrhovni sud) smatra da je, uzimajući u obzir zaštitu djece predviđenu člankom 24. stavkom 2. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, nužno pojasniti kako se sudovi trebaju uvjeriti da ugovor između pružatelja usluga i potrošača, koji je bio maloljetan u trenutku sklapanja ugovora i na kojeg se stoga primjenjuju zahtjevi iz Direktive 93/13, ne bude protivan zaštiti interesa djeteta.

Osim toga, sudovi također trebaju provjeriti ograničava li se prekomjerno takvim ugovorom maloljetnikovo pravo vlasništva koje je zaštićeno člankom 17. stavkom 1. Povelje Europske unije o temeljnim pravima.

[9.2.] Suprotno tomu, ako se pokaže da ugovor nije obuhvaćen područjem primjene Direktive 93/13 i ako se, osim toga, toj direktivi protivi to da nacionalni sudovi na takve ugovore primjenjuju odredbe o zaštiti prava potrošača koje su u njoj sadržane, Senāts (Vrhovni sud) postavlja pitanje povređuju li se ugovorom prethodno navedena temeljna prava utvrđena u Povelji Europske unije o temeljnim pravima, s obzirom na to da su sportske aktivnosti kao takve obuhvaćene područjem primjene prava Unije (vidjeti točke 7.1. do 7.2. ove odluke).

- 10 S obzirom na prethodna razmatranja, Senāts (Vrhovni sud) smatra da je potrebno obratiti se Sudu kako bi on razjasnio na koji način treba primjenjivati pravna pravila koja se odnose na nepoštene odredbe u potrošačkim ugovorima.

Izreka

U skladu s člankom 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, [omissis] [upućivanje na nacionalna postupovna pravila] Senāts (Vrhovni sud):

odlučuje

uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

1. Je li područjem primjene Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim [odredbama] u potrošačkim ugovorima (u daljnjem tekstu: Direktiva 93/13) obuhvaćen ugovor o pružanju usluga potpore razvoju i karijeri sportaša sklopljen između, s jedne strane, prodavatelja robe ili pružatelja usluga koji svoju profesionalnu djelatnost obavlja u području razvoja i treninga sportaša i, s druge strane, maloljetnika kojeg zastupaju njegovi roditelji te koji u trenutku sklapanja ugovora nije obavljao profesionalnu djelatnost u području sporta o kojem je riječ?
2. U slučaju niječnog odgovora na prvo pitanje, protivi li se Direktivi 93/13 nacionalna sudska praksa kojom se tumače propisi kojima se navedena direktiva prenosi u nacionalni pravni poredak, na način da se odredbe o zaštiti prava potrošača koje su u njoj sadržane primjenjuju i na takve ugovore?
3. U slučaju potvrdnog odgovora na prvo ili drugo pitanje, može li nacionalni sud u skladu s člankom 3. Direktive 93/13 procijeniti nepoštenost ugovorne odredbe kojom se utvrđuje obveza mladog sportaša da u zamjenu za pružanje usluga potpore razvoju i karijeri u određenom sportu, navedenih u ugovoru, plaća naknadu u iznosu od 10 % dohodaka koje će ostvariti tijekom sljedećih 15 godina a da pritom ne smatra da je navedena odredba jedna od onih koje ne podliježu procjeni nepoštenosti u smislu članka 4. stavka 2. Direktive 93/13?
4. U slučaju potvrdnog odgovora na treće pitanje, treba li smatrati da je ugovorna odredba kojom se utvrđuje obveza mladog sportaša da u zamjenu za pružanje usluga potpore razvoju i karijeri sportaša, navedenih u ugovoru, plaća naknadu u iznosu od 10 % dohodaka koje će ostvariti tijekom sljedećih 15 godina jasno i razumljivo sročena u smislu članka 5. Direktive 93/13, s obzirom na to da mladi sportaš u trenutku sklapanja ugovora nije raspolagao jasnim informacijama o vrijednosti pružene usluge ni o iznosu koji treba plaćati za navedenu uslugu, tako da nije mogao ocijeniti financijske posljedice koje bi za njega iz toga mogle proizaći?
5. U slučaju potvrdnog odgovora na treće pitanje, treba li smatrati da ugovorna odredba kojom se utvrđuje obveza mladog sportaša da u zamjenu za pružanje usluga potpore razvoju i karijeri sportaša, navedenih u ugovoru, plaća naknadu u iznosu od 10 % dohodaka koje će ostvariti tijekom sljedećih 15 godina, u skladu s člankom 3. stavkom 1. Direktive 93/13 čini odredbu koja na štetu potrošača uzrokuje znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka, proizašlih iz ugovora, s obzirom na to da se u navedenom stavku ne utvrđuje nikakva veza između vrijednost pružene usluge i troška te usluge za potrošača?
6. U slučaju potvrdnog odgovora na peto pitanje, protivi li se članku 6. stavku 1. Direktive 93/13 odluka nacionalnog suda da iznos čije se plaćanje pružatelju usluga može zahtijevati od potrošača smanji na iznos stvarnih troškova koje je taj pružatelj snosio u okviru pružanja usluga potrošaču na temelju ugovora?

7. U slučaju niječnog odgovora na treće pitanje, i pod uvjetom da ugovorna odredba kojom se utvrđuje potrošačeva obveza da za pružanje usluga potpore razvoju i karijeri sportaša, navedenih u ugovoru, plaća naknadu u iznosu od 10 % dohodaka koje će ostvariti tijekom sljedećih 15 godina ne podliježe procjeni nepoštenosti u smislu članka 4. stavka 2. Direktive 93/13, može li nacionalni sud, nakon što utvrdi da je iznos naknade očito neproporcionalan u odnosu na doprinos pružatelja usluga, ipak proglasiti navedenu ugovornu odredbu nepoštenom na temelju nacionalnog prava?

8. U slučaju potvrdnog odgovora na sedmo pitanje, treba li, ako je ugovor sklopljen s potrošačem u vrijeme kad članak 8.a Direktive 93/13 još nije stupio na snagu, uzeti u obzir informacije koje je država članica dostavila Europskoj komisiji u skladu s člankom 8.a navedene direktive u pogledu odredbi koje je ta država članica donijela na temelju njezina članka 8. te, ako je to slučaj, je li nadležnost nacionalnih sudova ograničena informacijama koje je navedena država članica dostavila u skladu s člankom 8.a Direktive 93/13 ako je ta država članica istaknula da se njezinim propisima ne prekoračuju odredbe minimalnih pravnih pravila utvrđenih navedenom direktivom?

9. U slučaju potvrdnog odgovora na prvo ili drugo pitanje, koliko je važna, s obzirom na članak 17. stavak 1. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, u vezi s člankom 24. Povelje, za potrebe primjene propisa kojim se odredbe Direktive 93/13 prenose u nacionalni pravni poredak, činjenica da je mladi sportaš u trenutku sklapanja ugovora o pružanju usluga o kojem je riječ na razdoblje od 15 godina bio maloljetan i da su njegovi roditelji stoga sklopili navedeni ugovor u njegovo ime, čime su ga obvezali da plaća naknadu u iznosu od 10 % svih dohodaka koje će ostvariti tijekom sljedećih 15 godina?

10. U slučaju niječnog odgovora na prvo ili drugo pitanje, s obzirom na to da su sportske aktivnosti obuhvaćene područjem primjene prava Unije, povređuju li se temeljna prava utvrđena člankom 17. stavkom 1. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, u vezi s člankom 24. stavkom 2. Povelje, ugovorom o pružanju usluga u trajanju od 15 godina koji su roditelji maloljetnog mladog sportaša sklopili u njegovo ime i kojim se navedeni maloljetnik obvezuje na plaćanje naknade u iznosu od 10 % svih dohodaka koje će ostvariti tijekom sljedećih 15 godina?

Prekinuti postupak do donošenja presude Suda Europske unije.

Protiv ove odluke nije dopušten pravni lijek.

[omissis]
[potpisi]